

VERGİDE GÜNDEM

M. FATİH KÖPRÜ fatih.kopru@tr.ey.com
www.vergidegundem.com

VERGİ VE SGK BORÇLARINA YENİ YAPILANDIRMA GELİYOR

GEÇEN HAFTA MECLİS'E YENİ BİR YASA TASARISI SUNULDU. VATANDAŞIN BAŞTA VERGİ VE SGK OLMAK ÜZERE KAMUYA OLAN BORÇLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASINI İÇERİYOR. ÖNÜMÜZDEKİ AY YASALAŞMASI BEKLENİYOR. ŞU HALİYLE ÇIKARSA YARARLANMAK İSTEYEN MÜKELLEFLER HAZİRAN SONUNA KADAR BAŞVURABİLECEKLER VE BORÇLARINI EN ÇOK 18 TAKSİTLE (36 AYDA) ÖDEYEBİLECEKLER.

Bazı borçların yeniden yapılandırılmasını içeren yeni bir yasa tasarısı 18 Nisan'da Meclis Başkanlığı'na sunuldu. Daha geçen yıl ağustos ayında çıkarılan yasa (6736 sayılı) kapsamında taksit süreleri bitmeden yeni bir "borç yapılandırması" daha... Ancak kapsamı 6736 sayılı yasaya göre oldukça dar. Sadece kesinleşmiş borçların yapılandırılmasını içeriyor.

VERGİ BORÇLARI

Yasanın kapsamı açısından 31 Mart tarihi önemli. Bu tarihten önceki dönemlere ilişkin vergi borçları kapsama giriyor. Bunun yanında yine aynı tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi borçları da yapılandırılabilir. Vergiye bağlı olarak kesilen cezalar (vergi ziyai cezası gibi) ve vergi aslına bağlı olmayan cezalar (usulsüzlük, özel usulsüzlük gibi) ile gecikme faizi ve gecikme zammı gibi borçlar da kapsama giriyor.

Örneğin Şubat 2017 ve önceki dönemlere ilişkin aylık KDV, muhtasar, ÖTV, damga vergisi beyannameleri, 2016 ve daha önceki dönemlere ilişkin gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden tahakkuk eden ve kanunun yayım tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz gelmemiş

olan vergiler bu yasa kapsamında yapılandırılabilir.

Ancak 2017 motorlu taşıtlar vergisinin ikinci taksiti ile 2016 yılına ilişkin gelir vergisinin ikinci taksiti yapılandırma kapsamına girmiyor.

DiĞER BORÇLAR

■ Gümrük Kanunu kapsamında olup, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizleri, gecikme zamları,

■ Sosyal güvenlik primi, emeklilik keseneği, işsizlik sigortası primi, SGDP, isteğe bağlı sigorta primleri ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zamları,

■ Askerlik Kanunu, Seçim Kanunları (milletvekili, mahalli idareler, muhtarlık, Anayasa değişikliğine ilişkin halkoylamaları) Karayolları Kanunu, Nüfus Hizmetleri Kanunu gibi kanunlar kapsamında kesilen idari para cezaları,

■ Belediyelerin idari para cezası ile su, atık su, katı atık ücreti borçları, büyükşehir belediyelerinin katı atık ücreti borçları ile büyükşehir belediyelerine bağlı su ve kanalizasyon idarelerinin su ve atık su bedeli borçları ile bu borçlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i borçlar,

gibi borçlar yeniden yapılandırılacak. Sosyal güvenlik borçlarında 2017 Mart ayı ve önceki aylara ilişkin borçlar kapsama giriyor. Diğer borçlar açısından 31 Mart 2017 tarihinden önceki döneme ilişkin olup kanunun yayım tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz gelmemiş borçlar dikkate alınıyor.

Bir de tasarıdaki yapılandırma uygulamasının, daha önce çıkarılan benzer yasalar (6111, 6552 ve 6736 sayılı) kapsamında tahakkuk eden tutarlar ve taksit ödemeleri için geçerli olmadığını da belirtmek isteriz.

FAİZİN BİR KISMI SİLİNİYOR

Yapılandırmada, vergi aslında herhangi bir indirim yapılması söz konusu değil. Yani yapılandırma talep eden mükellefler kanunun yayım tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan vergilerin tamamını her halükarda ödemek zorundalar.

Gecikme faizi ve gecikme zammı gibi borçlar ise siliniyor. Bunun yerine vergi aslı üzerinden kanunun yayımlandığı tarihe kadar yurtiçi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın anapara ile birlikte ödenmesi gerekiyor. Yasa kapsamında varsa vergi aslına bağlı olarak kesil-

miş olan vergi cezaları (vergi ziyai cezası gibi) da tamamen siliniyor.

USULSÜZLÜKTE YARISI

Yasanın yayım tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan, vergi aslına bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarının (usulsüzlük ve özel usulsüzlük gibi) ise yarısı siliniyor. Kalan yarısı ile bu tutara gecikme zammı yerine yasanın yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ödenmek suretiyle bu borçtan kurtulmak mümkün olacak. İştirak nedeniyle kesilmiş olan vergi cezaları için de aynı durum geçerli.

BAŞVURU SÜRESİ

Borçlarını yapılandırmak isteyen mükelleflerin, tasarı uyarınca, 30 Haziran 2017 tarihine kadar başvuru yapmaları gerekiyor.

TAKSİTLİ ÖDEME

Yapılandırma kapsamında hesaplanan toplam borç taksitle ödenebiliyor. Ödeme sürelerinde ise SGK ve diğer borçlar için farklı tarihler belirlenmiş durumda.

Buna göre Sosyal Güvenlik Kurumu'na bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksitinin 31 Ağustos 2017 tarihine kadar ödenmesi gerekiyor. Yapılandırılan diğer borçlara (vergi, gümrük vergisi, belediye gibi) ilişkin ilk taksit için son ödeme tarihi ise 31 Temmuz 2017 olarak belirlenmiş durumda.

Taksitle ödemeyi talep edenlerin başvuru sırasında 6, 9, 12 veya 18 eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birinin tercih etmeleri gerekiyor. Bu durumda ödenmesi gereken tutar;

- 6 eşit taksit için (1,045),
- 9 eşit taksit için (1,083),
- 12 eşit taksit için (1,105),
- 18 eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılıyor ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ödenecek taksit tutarı hesaplanıyor.

TAKSİTLER İKİ AYDA BİR

Taksitli ödemede taksitler her ay yerine iki ayda bir ödeniyor. Örneğin kesinleşmiş vergi borcu yapılandırılan bir mükellef ilk taksiti 31 Temmuz'a, ikinci taksiti 30 Eylül'e, üçüncü taksiti 30 Kasım'a... kadar ödeyebilecek. Yapılandırılan borç SGK borcu ise bu tarihlere birer ay eklemek gerekiyor (31 Ağustos, 31 Ekim, 31 Aralık gibi).

Örneğin 100 lira anapara (vergi), 100 lira vergi ziyai cezası ve 70 lira faiz borcu olmak üzere toplam 270 lira kesinleşmiş borcu olan bir mükellefin yapılandırma talebinde bulunduğunu ve anapara üzerinden gecikme faizi yerine 20 lira Yİ-ÜFE farkı hesaplandığını varsayalım. Bu durumda yasa kapsamında ödenecek tutar 100 lira anapara ve 20 lira enflasyon farkı olmak üzere 120 lira olacaktır.

Mükellefin 12 taksitte ödeme im-

kânından yararlanmak istemesi durumunda ödeyeceği toplam tutar 132,6 lira (120 x 1,105) olacak ve iki ayda bir 11,05 liralık (132,6 / 12) taksit ödeyerek, toplam iki yılda borcunu kapatmış olacaktır.

TAKSİTLERİ AKSATMAYIN

Taksitle ödeme seçilmesi durumunda özellikle ilk iki taksitin zamanında ödenmesi çok önemli. Bunlar zamanında ödenmezse veya kalan taksitlerden bir takvim yılında ikiden fazla taksit süresinde ödenmez veya eksik ödenirse yeniden yapılandırma hakkı kaybediliyor.

İlk iki taksit hariç, taksitlerin bir takvim yılında iki veya daha az aksatıl-

ması durumunda ise ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin gecikme zammı oranında hesaplanan geç ödeme zammı ile birlikte son taksiti izleyen ayın sonuna kadar ödenmesi durumunda yapılandırma hakkı kaybedilmiyor.

VERGİ VE PRİMLER DE ÖDENMELİ

Sadece taksitlerin zamanında ödenmesi yeterli değil. Yıllık gelir veya kurumlar vergileri, gelir (stopaj) vergisi, kurumlar (stopaj) vergisi, katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi için bu madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan mükellefler için ayrı bir şart daha getiriliyor. Taksit ödeme süresince bu vergi türleri ile ilgili verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin de (çok zor durum hariç) her bir vergi türü itibarıyla bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödenmemesi ya da eksik ödenmesi halinde kalan taksitlerini ödeme hakkını kaybediyorlar.

Aynı durum taksit ödeme süresince tahakkuk eden SGK primleri için de geçerli. Bu primler bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödenmezse onlar da haklarını kaybetmiş oluyorlar.

PEŞİN ÖDEME AVANTAJLI

Peşin ödeme seçildiğinde ödemenin ilk taksit süresinde, yani SGK borçlarının 31 Ağustos'a diğer borçlarının (vergi, gümrük vergisi, belediye gibi) ise 31 Temmuz'a kadar ödenmesi gerekiyor.

Peşin ödemede doğal olarak katmayı uygulaması yok. Bir de ekstra indirimden söz etmek lazım. Vergi tutarından gecikme faizi ve gecikme zammı yerine hesaplanan enflasyon farkından (örnekteki 20 lira) ayrıca yüzde 50 indirim yapılıyor. Yani örnekteki 100 liralık anapara ve 10 liralık (20 x % 50) enflasyon farkı toplamı olan 110 lira peşin olarak ödendiği durumda en baştaki toplam 270 liralık borç kapatılmış oluyor.